

Междинен Финансов отчет

ДП РЪКОВОДСТВО НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

30 юни 2017 г.

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Държавно Предприятие „Ръководство на Въздушното Движение” (ДП РВД, или Предприятието) е Предприятие със седалище в Република България. На 1 януари 2001 г. то е регистрирано като държавно предприятие. Преди това Предприятието е извършвало дейността си като главна дирекция към Министерството на транспорта и съобщенията. Към момента, министърът на Транспорт, информационните технологии и съобщенията упражнява правата на едноличен собственик (принципал).

Предприятието изпълнява функциите по предоставяне на аеронавигационно обслужване в гражданското въздушно пространство на Република България. Основните извършвани дейности включват:

1. управление на въздушното движение за постигане на безопасност, ефективност и редовност на полетите в обслужваното гражданско въздушно пространство;
2. планиране, осигуряване, внедряване, експлоатация и поддържане на съоръжения, системи и оборудване за комуникационно, навигационно, обзорно, енергийно, метеорологично и аеронавигационно осигуряване на обслужваното въздушно движение и съгътстващата инфраструктура;
3. комуникационно обслужване, навигационно обслужване и обслужване по обзора;
4. метеорологично обслужване;
5. аеронавигационно информационно обслужване;
6. информационно обслужване на дейностите по търсене и спасяване на въздухоплавателни средства;
7. управление на системата за безопасност на въздушното движение в рамките на предоставената му компетентност;
8. изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от международни договори в областта на управлението на въздушното движение, по които Република България е страна.
9. събиране на такси за аеронавигационно обслужване.

Дейността на Предприятието е регламентирана със Закона за гражданското въздухоплаване и с Правилник за устройството, функциите и дейността на ДП РВД.

Органи на управление на ДП "Ръководство на въздушното движение" са:

1. Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
2. Управителният съвет;
3. Генералният директор.

Към датата на финансовия отчет, както и към датата на изготвяне на финансовия отчет, членове на Управителния съвет са:

1. Веселина Карамилева - Тодорова – председател на Управителния съвет
2. Георги Пеев – генерален директор и член на Управителния съвет
3. Десислава Замфиорова – член на Управителния съвет.

Средносписъчният брой на персонала на Предприятието към 30.06.2017 г. е 1,058 човека.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Този междинен съкратен финансов отчет за период от шест месеца до 30 юни 2017 г. е изготвен в съответствие с МСС 34 „Междинно финансово отчитане”. Той не съдържа цялата информация, която се изисква за изготвяне на пълни годишни финансови отчети съгласно МСФО и следва да се чете заедно с годишния финансов отчет на Предприятието към 31 декември 2016 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Междинният съкратен финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Предприятието. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2016 г.), освен ако не е посочено друго.

Междинният съкратен финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

3. Счетоводната политика и промени през периода

3.1. Общи положения и нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г

Този междинен съкратен финансов отчет е изготвен съгласно приетата счетоводна политика в последния годишен финансов отчет на Предприятието към 31 декември 2016 г. и няма влезли в сила нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са задължителни за прилагане за първи път от финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г. Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, се очаква да влязат в сила за годишния период, започващ на 1 януари 2017 г., но все още не са приети от ЕС:

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчетат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г. - МСФО 12 “Оповестяване на дялови участия в други предприятия” – Пояснения относно обхвата на стандарта, в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Предприятието

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Предприятието:

МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.

МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., все още приет от ЕС

МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти”(изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този междинен финансов отчет, са представени по-долу.

Междинния Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения междинен финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” и МСС 34 „Междинно финансово отчитане”. Предприятието прие да представя отчетта за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Предприятието: а) прилага счетоводна политика ретроспективно; б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или в) рекласифицира позиции във

финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Предприятието е възприело да представя отчета за паричните потоци по пряк метод според изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Предприятието по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

4.4. Приходи

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги. Приходите от основните услуги са представени в пояснение 10.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включва данък добавена стойност.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Предприятието са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия.

Отсрочени приходи

Финансиранията за нетекущи активи и за текущата дейност първоначално се признават в отчета за финансовото състояние като отсрочени приходи, при условие че са налице достатъчно основания да се счита, че същите ще бъдат получени, както и че Предприятието ще изпълни свързаните с тях условия. Приходите от финансирания за нетекущи активи се признават равномерно за срока на полезен живот на съответните активи. Приходите от финансирания за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

4.4.1. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Предприятието включват предоставяне на аеронавигационно обслужване подробно описани в Пояснение 1.

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност към датата на финансовия отчет. В случаите, в които има значителна несигурност относно получаване на дължимото възнаграждение или съпътстващите разходи, приход не се признава.

Приходите включват само брутните потоци от икономически ползи, получени от и дължими на Предприятието.

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

Сумите, събрани от името на трети страни, като данък върху добавената стойност, не отговарят на изискванията за приходи и затова те се изключват от приходите и се отчитат като разчети.

4.4.2. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.5. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите и при спазване на принципа за съпоставимост с приходите.

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент и се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват специализиран и стандартен софтуер. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща покупната цена, всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към цената на придобиване на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват към датата на финансовия отчет.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер - от 3 до 5 години
- Права за ползване на софтуер - в зависимост от срока на ползване

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Предприятието е в размер на 150 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по цена на придобиване (себестойност), включваща покупната цена, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на сгради, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Предприятието да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Резервни части и обслужващо оборудване се класифицират като имоти, машини и съоръжения, а не като материални запаси, когато е приложима дефиницията за имоти, машини и съоръжения и те се използват за повече от една година.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват към датата на отчета.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	до 40 години
• Машини	от 7 до 15 години
• Транспортни средства	от 7 до 10 години
• Стопански инвентар	от 10 до 15 години
• Компютри	от 3 до 10 години
• Други	от 3 до 10 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Предприятието е в размер на 150 лв.

4.9. Тестове за обезценка на активи

При изчисляване размера на обезценката Предприятието дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка веднъж годишно, в края на финансовата година. Всички други отделни активи или единици,

генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица и се признават в отчета за доходите.

4.10. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Предприятието стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.10.1. Финансови активи

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Предприятието. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Предприятието, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Предприятието спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен. През отчетния период Предприятието не е ползвало финансиране чрез кредити.

4.10.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Предприятието включват търговски и други задължения. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение

за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи” в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.11. Материални запаси

Материалните запаси включват материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват преките разходи по закупуването. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Предприятието определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущите данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Предприятието има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и срочни депозити, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.14. Собствен капитал, резерви и плащания на отчисления от печалбата

Основен капитал

Съгласно чл. 53 от Закона за гражданското въздухоплаване, ДП „Ръководство на въздушното движение“ е създадено като държавно предприятие по реда на чл.62, ал.3. от Търговския закон. Основният капитал на Предприятието е 100% държавна собственост. На основание чл. 53б, т.1 Закона за гражданското въздухоплаване, Министерът на транспорта, информационните технологии и съобщенията упражнява правата на собственост на държавата в ДП РВД.

Законови резерви

Законовите резерви включват следните видове:

- резерв, формиран от преотстъпен данък печалба в съответствие с изискванията на ЗКПО в сила до 31.12.2009 г., когато Предприятието формира специфичен резерв, равен на преотстъпения данък в размер на 60% от задължението за данък върху печалбата.
- законови резерви, в изпълнение на Наредба 140 от 04.12.2001 г., издадена от Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите, във връзка с изискванията за поддържане на паричния резерв на Предприятието.

Други резерви

Другите резерви включват резерви, формирани при придобиването на нетекущи активи - държавна собственост, предоставени за управление от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, разпределена печалба от предходни периоди и преоценки на задължения за обезщетения при пенсиониране.

Предприятието разпределя печалбата за предходната година под формата на резерви и отчисления от печалбата в полза на държавата, представявана от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Разпределението е пряко в държавния бюджет.

Всички транзакции със собственика на Предприятието са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Предприятието отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период (годишен), през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Предприятието е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати и допълнително обезщетение съгласно Колективния трудов договор.

Предприятието дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Ръководството на Предприятието оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно в края на финансовата година с помощта на независим актюер.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Предприятието очаква да изплати.

В междинния финансов отчет към 30.06.2017 г. не е оценявано задължението по изплащане на дефинирани доходи.

4.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато Предприятието има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат от минало събитие и е вероятно погасяването/ уреждането на това задължение да доведе до изходящ поток на ресурси. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Бъдещи загуби от дейността не се признават като провизия.

Стойността на провизията се изчислява на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството за разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Предприятието е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.17. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Предприятието, които оказват най-съществено влияние върху финансовия отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.18.

Приходи

През периода 2014 г. – 2016 г. настъпиха съществени промени в обстановката в Република Украйна, съчетани с развитието на ситуацията в Ирак и Сирия. Тези събития доведоха да съществено увеличение на нивата на трафик във въздушното пространство, обслужвано от ДП РВД (Район за полетна информация София – РПИ София) и влияят пряко върху предоставянето на аеронавигационно обслужване от страна на ДП РВД. В допълнение към тези обстоятелства са очакваните промени в естеството на оперативната дейност, произтичащи от въвеждането в експлоатация на новото летище в Истанбул. Същите се очакват да доведат до трайно нарастване на комплексността на операциите във въздушното пространство, обслужвано от Предприятието. Тези факти и обстоятелства са извън контрола на ДП РВД, но същевременно имат значителен ефект върху броя на обслужени единици във въздушното пространство на РПИ София. В резултат на това, на основание на чл. 17 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 390/2013 и на база на извършения анализ на геополитическия риск, е изготвено и представено обосновано предложение за ревизия на Плана за ефективност за втория референтен период.

Повишените нива на трафик се очаква да продължат поне до края на втория референтен период (РП2), т.е. до края на 2019 г., но е много вероятно в резултат на редица причини, същите да се запазят и след това. Това изисква предприемане на допълнителни мерки, голямата част от които вече са в ход, за да може ДП РВД своевременно да осигури необходимите ресурси за адекватен отговор по отношение на предоставяне на АНО за по-дълъг период от време спрямо първоначално планирания. Предвидените мерки за поемане на увеличения обем трафик и съответно обслужени единици са:

- Осигуряване на допълнителни човешки и технически ресурси с цел да се осигури безопасност, капацитет и качество на услугите;
- Реорганизация и оптимизация на въздушното пространство;
- Увеличение на капацитета и броя на секторите;

Изпълнението на тези мерки може да стане само чрез увеличение на постоянните разходи, чрез които те да се финансират. Следователно посрещането на увеличения обем трафик в средносрочен аспект може да се извърши с увеличаване на установените разходи за Предприятието, заложен в Плана за ефективност. От друга страна, приходите на ДП РВД от АНО се базират на таксова единица, която се определя по метода на установените разходи, като взема под внимание прогнозата за обслужените единици, както и схемата за споделяне на риска по отношение на установените разходи и нивото на обслужените единици за всяка календарна година от референтния период на ПЕ, както и по отношение на риска от изменение на общия размер на действителните разходи и установените такива за целия референтен период (последното има евентуално отражение върху таксовите единици през следващия референтен период).

Увеличението на установените разходи с цел осигуряване на допълнителни човешки и технически ресурси води до изменение на таксовата единица, която при новата прогноза за ниво на обслужените единици ще генерира необходимите приходи.

В резултат на така създамата се обстановка, провеждайки детайлни и съдържателни консултации с всички участници в процеса на одобряване на Плановете за ефективност, е постигната договореност за ревизиране на установените разходи, заложен в Плана за ефективност за периода 2015 - 2019 г. (Performance Plan), което води до слабо увеличение

на таксовата единица спрямо първоначалните разчети в последните три години от него (2017 - 2019 г.). Очакванията са, че на ДП РВД ще бъдат одобрени допълнително средства, необходими за безопасното и качествено предоставяне на АНО до края на втория референтен период. Действията обхващат периода 2016 г. – 2019 г., като промяна на разходната рамка и по-висока таксова единица ще бъде валидна за периода 2017 г. – 2019 г. Съгласно един от основните принципи на концептуалната рамка, финансовите резултати от дейността се отразяват посредством счетоводното отчитане на базата на начисляването. Счетоводното отчитане на базата на начисляването описва ефектите от сделки и други събития и обстоятелства върху икономическите ресурси на отчитащото се предприятие и претенциите срещу него в периодите, в които настъпват тези ефекти, дори ако произтичащите от това парични постъпления и плащания възникват в различен период. Това има съществено значение, тъй като информацията относно икономическите ресурси на Предприятието и претенциите срещу него, както и измененията в тези ресурси и претенции през даден период осигурява по-добра база за оценяване на миналите и бъдещи резултати от дейността на предприятието, отколкото информацията единствено за паричните постъпления и плащания през този период.

От така извършеният анализ, ръководството на Предприятието е направило преценка, че са налице всички условия за признаването на приход, съответстващ на увеличен обем разходи, необходими за предоставяне на безопасно и качествено АНО в периода 2016 г. - 2019 г. Независимо, че паричните потоци, свързани с този приход и оказаната услуга, ще бъдат получавани през финансовите години, до края на референтния период, то надеждно изчисленият приход е база за признаването му в 2016 г. Признатият през 2016 г. приход се реинтегрира поетапно в периода 2017-2019 г. През текущия отчетен период е отчетена съответната полагаема се част.

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.18. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на междинни финансови отчети ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения междинен съкратен финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Предприятието и

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Предприятието към 31 декември 2016 г., с изключение на промените в приблизителната оценка на провизията за разходи за данъци върху дохода.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.18.1. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави в края на всяка финансова година. Към 30.06.2017 г. не са отчетени загуби от приблизителната оценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания.

4.18.2. Ползеш живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда ползешия живот на амортизируемите активи в края на всяка финансова година.

Ръководството определя ползешия живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Предприятието. Балансовите стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният ползеш живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.18.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.18.4. Задължение за изплащане на обезщетения при пенсиониране

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на обезщетения. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Към 30.06.2017 г. Предприятието не е оценявало задължението си за изплащане на обезщетения.

4.18.5. Провизии

Провизии за конструктивни задължения към ползвателите на услуга за аеронавигационно обслужване (АНО) при полетане (авиопревозвачи)

Във връзка с прилагане на схема за споделяне на риска

Съобразно приложимите регламенти 390/2013 и 391/2013 на Европейската комисия по отношение на таксите за аеронавигационно обслужване (АНО) действа схема за споделяне на риска (risk sharing) при отклонения на определени показатели спрямо тези, установени

за съответната година в Плана за ефективност (ПЕ). През РП2 схемата за споделяне на риска действа както при АНО при прелитане, така и при АНО в зоните и районите на летищата (ЗРА), по-конкретно за летище София¹. Разграничени са две групи рискове:

а) Произтичащи от отклонение на фактическия спрямо планирания трафик, при които:

- ако действителният брой обслужени единици през годината n превишава планирания с повече от 2%, тогава задълженията на доставчика на аеронавигационно обслужване (ДАНО) по отношение на допълнителните приходи над 2% следва да се уредят с авиокомпаниите най-късно в година $n+2$;
- ако действителният брой обслужени единици през годината n е по-нисък от планирания с повече от 2%, тогава вземанията от авиокомпаниите на ДАНО по отношение на неполучените приходи под 2%, могат да се разсрочат в рамките на няколко години;

б) Произтичащи от отклонение на фактическия размер на разходите спрямо установените такива, при които са дефинирани две групи разходи:

- контролируеми – разходи, за които се счита, че могат да бъдат управлявани от доставчиците на АНО. По отношение на тях се формира съответно нетна печалба и нетна загуба за ДАНО.
- неконтролируеми – разходи, за които се счита, че зависят от екзогенни фактори, на които доставчиците на АНО не могат да влияят (например непредвидени промени в националното законодателство или произтичащи от международни споразумения, съществени промени в лихвени проценти по заеми). По отношение на тях при отклонение в размера на фактическите неконтролируеми разходи спрямо плановите им стойности продължава да се прилага коригиращият механизъм, но през следващия референтен период. Към момента съществуват известни неясноти относно това кои разходи могат да бъдат третирани като неконтролируеми, като този въпрос и свързаните с него ефекти ще получат в пълна степен разрешение след изтичането на съответния референтен период и изготвяне на съответните доклади от Органа за преглед на ефективността. Ефектите, свързани с тях по отношение на първия референтен период могат да окажат влияние върху размера на таксовите единици през втория референтен период.

Органът за преглед на ефективността (PRB), в качеството си на консултативен орган на Европейската комисия, ежегодно публикува доклади съдържащи наблюдения и препоръки относно изпълнението на схемата за ефективност на Европейско и национално равнище за страните-членки. Оценката за 2012 г. и 2013 г. показва, че на общоевропейско равнище плановите разходи за амортизация на страните-членки са надценени спрямо фактическите разходи. В годишните мониторингови доклади на националните надзорни органи (ННО) на страните-членки е посочено, че това отклонение се дължи основно на отлагане на капиталови проекти за следващи години. В контекста на установени разходи, таксовите единици при прелитане включват определен в ПЕ разход за амортизация и в случай, че съответстващите му нетекущи активи фактически не са въведени в експлоатация, те не са донесли очакваните от потребителите ползи, за които те са заплатили. В този смисъл препоръката на PRB е ННО на страните-членки да предприемат необходимите мерки, потребителите на въздушното пространство да не възстановяват през РП2 стойността на

¹ Схемата за ефективност е задължителна за летищата с над 70 хил. движения за година или ако няма такива, за летището с най-много движения. В България на този етап няма летища с повече от 70 хил. движения за година и в този смисъл регулаторният режим се прилага само по отношение на летище София (LBSF) и по отношение на АНО в ЗРА то е отделено в самостоятелна зона за таксуване.

капиталови проекти, които вече са били включени при формирането на таксовите единици за РП1.

Предприет е задълбочен анализ на необходимостта от начисляване на провизия за конструктивни задължения в резултат на нереализирани капиталови проекти до края на 2014 г., заложи в националния ПЕ за РП1, за които в установените разходи, респективно в таксовите единици за 2012 г., 2013 г. и 2014 г. са включени разходи за амортизации. На база този анализ е установена сума, която ръководството на Предприятието очаква да бъде възстановена на ползвателите през РП2, в зависимост от приемането на необходимите решения от страна на Европейската комисия. В допълнение е направен анализ относно реализацията на капиталовите проекти през 2015 г. и 2016 г. (първите две години от РП2) и не е установена необходимост от допълнително начисляване на провизия във връзка с нереализиране на капиталови проекти.

Провизия във връзка с планирани разходи за търсене и спасяване (ТиС)

В ПЕ за РП2 като елемент от установените разходи са предвидени средства за изпълнение на дейности по поддържане на готовност за реализиране на операции за търсене и спасяване (накратко дейности по ТиС) при авиационно произшествие (АП). Планирането и отчитането на тези разходи се осъществява от ГД ГВА. Съгласно разпоредбите на действащото законодателство неразходваните в рамките на календарната година средства за такива дейности се планират за следващата година отново за дейности по Националния план за ТиС при АП. В този смисъл неразходваните средства за ТиС, които са включени в установените разходи за съответната година и са целево предназначени за дейности регламентирани в Националния план за ТиС, следва да бъдат отчетени като провизия за конструктивно задължение.

Провизия във връзка с планирани разходи за национален надзорен орган (ННО)

Разходите на ННО се включват в ПЕ като част от установените разходи на база прогноза за разпределението им по години и икономически елементи. Съгласно изискванията на действащото законодателство тези средства се предоставят целево за дейността на ННО и ежегодно се дължат в размер, равен на установения размер на тези разходи за съответната година, която е включена в ПЕ. Поради тази причина, ако действително разходваните средства от ННО са по-ниски от размера на установените разходи за ННО за съответната година, тази разлика се отчита като провизия за конструктивни задължения.

Провизии по правни задължения

Предприятието е отговорно по няколко съдебни дела към настоящия момент. Отправените иски са несъществени или неоснователни и вероятността те да доведат до разходи за Предприятието при уреждането им е незначителна, поради което във текущия финансов отчет не са признатите провизии по правни задължения

АП Ръководство на външното аудиторство
Междинен Съвратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

5. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Предприятието включват земи и сгради, машини и съоръжения, транспортни средства, оборудване и разходи за придобиване на нетекучи активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земји и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Оборудване	Разходи за придобиване на нетекучи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност						
Сaldo към 1 януари 2017 г.	147,995	184,409	4,897	5,342	19,381	362,024
Новопридобити активи		365	-	35	8,547	8,947
Трансфери	31	3,501	-	8	(3,540)	-
Рекласификация в нематериални активи					(840)	(840)
Сaldo към 30 юни 2017 г.	148,026	188,275	4,897	5,385	23,548	370,131
Амортизации						
Сaldo към 1 януари 2017 г.	(44,800)	(124,560)	(3,545)	(3,592)	-	(176,497)
Амортизации	(1,886)	(4,687)	(132)	(145)	-	(6,850)
Сaldo към 30 юни 2017 г.	(46,686)	(129,247)	(3,677)	(3,737)	-	(183,347)
Балансова стойност към 30 юни 2017 г.	101,340	59,028	1,220	1,648	23,548	186,784

АП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства	Оборудване	Разходи за придобиване на нетекучи активи	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2016 г.	145,478	175,243	4,868	4,673	27,975	358,237
Новопридобити активи	1,294	66		65	20,939	22,364
Отписани активи	-	(18,468)	(37)	(72)	-	(18,577)
Трансфери	2,517	26,340		676	(29,533)	-
Рекласификация в нематериални активи	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	147,995	184,409	4,897	5,342	19,381	362,024
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2016 г.	(41,226)	(134,414)	(3,316)	(3,321)	-	(182,277)
Амортизация	(3,574)	(8,611)	(266)	(340)	-	(12,791)
Отписани активи	-	18,465	37	69	-	18,571
Салдо към 31 декември 2016 г.	(44,800)	(124,560)	(3,545)	(3,592)	-	(176,497)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	103,195	59,849	1,352	1,750	19,381	185,527

Всички разходи за амортизация са включени в отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на реда „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

ДП РЪководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

Предприятието има сключени договори за закупуването на активи, доставките по които се отчитат първоначално като разходи за придобиване на нетекущи материални активи. Разходите за придобиване на нетекущи материални активи към 30.06.2017г. са в размер на 23,548 хил. лв. и се отнасят за следните по-значими активи:

- Изграждане на радиолокационни комплекси (13,845 хил. лв.)
- Изграждане на А-SMGCS система за наземно движение (2,916 хил. лв.)
- Модернизация на VOR/DME (1,703 хил. лв.)
- Доставка на средства за система за възпроизводство на гласова и видео информация (1,608 хил.лв.)

Натрупаните разходи за доставки на нетекущи материални активи се прехвърлят в съответната група активи, когато Предприятието придобие правата за ползване на съответния актив и той е въведен в експлоатация. Съответните суми са представени на ред „Трансфери“.

Съществената част от новопридобитите нетекущи материални активи през отчетния период на стойност 3,940 хил. лв. се отнасят основно за придобиване на съоръжения, апаратура, работни станции и сървъри за основни системи за аеронавигационно обслужване и оборудване.

Предприятието няма имоти, машини и/или съоръжения, заложен като обезпечения по свои задължения.

6. Нематериални активи

Нематериалните активи на Предприятието включват специализиран и стандартен софтуер и разходи за придобиване на софтуер. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер ‘000 лв.	Разходи за придобиване на софтуер ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2017 г.	46,945	4,281	51,226
Новопридобити активи, закупени	9	-	9
Трансфери	840	(840)	-
Отписани активи	-	-	-
Рекласификация от материални активи	-	840	840
Салдо към 30 юни 2017 г.	47,794	4,281	52,075
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2017 г.	(27,089)	-	(27,089)
Амортизация	(2,650)	-	(2,650)
Отписани активи	-	-	-
Салдо към 30 юни 2017 г.	(29,739)	-	(29,739)
Балансова стойност към 30 юни 2017 г.	18,055	4,281	22,336

ДП РЪКОВОДСТВО НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

	Софтуер '000 лв.	Разходи за придобиване на софтуер '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2016 г.	51,920	9,271	61,191
Новопридобити активи, закупени	671	5,484	6,155
Трансфери	10,474	(10,474)	-
Отписани активи	(16,120)	-	(16,120)
Рекласификация от имоти, машини и съоръжения	-	-	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	46,945	4,281	51,226
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2016 г.	(38,736)	-	(38,736)
Амортизация	(4,473)	-	(4,473)
Отписани активи	16,120	-	16,120
Салдо към 31 декември 2016 г.	(27,089)	-	(27,089)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	19,856	4,281	24,137

Специализираният софтуер на Предприятието представлява лицензи за ползването на програмни продукти (софтуер) за управление на въздушното пространство и предоставеното аеронавигационно обслужване.

Стандартният софтуер на Предприятието представлява лицензи за ползването на програмни продукти, с които Предприятието осъществява оперативната и финансовата си дейност.

По-значими нетекущи нематериалните активи, придобити през отчетния период са система за управление на база данни (382 хил. лв.) и система за мониторинг и контрол на сградна автоматика (377 хил. лв.).

Към 30 юни 2017 г. разходите за придобиване на нематериални активи в размер на 4,281 хил. лв. представляват такива активи, които не са въведени в експлоатация към края на отчетния период. От тях 2,309 хил. са за система за наземно движение и 777 хил. лв. са за многопозиционна система за кооперативен обзор -WAM.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”. Предприятието не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

Най-значимите нематериални активи са от групата на специализирано приложно програмно осигуряване за управление на въздушното движение, за обмен на аеронавигационни съобщения, за облитане на аеронавигационни съоръжения, за системата за възпроизводство и запис на гласова информация, за метеорологично наблюдение, за тренажор за обучение на ръководител полети. Оставаният полезен живот на значимите нематериални активи е в рамките на от 1 г. до 5 г.

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

7. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	30 юни 2017 ‘000 лв.	31 декември 2016 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- евро	45,991	110,999
- български лева	69,431	20,924
- британски лири	6	6
- швейцарски франкове	2	1
- щатски долари	4	7
Акредитив	263	-
Паричен резерв в БНБ (депозит)	21,514	21,514
Пари и парични еквиваленти в т.ч.	137,211	153,451

Сумата от 21,514 хил. лв., равняваща се на левовия еквивалент на 11 милиона евро, представлява срочен депозит в Българска Народна Банка в съответствие с издадената „Наредба №140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12.2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП РВД”.

8. Собствен капитал

8.1. Основен капитал

Основният капитал на Предприятието е в размер на 129,758 хил. лв. и е 100% държавна собственост. Стойността му представлява размера на капитала на ГД РВД към датата на преобразуването му по реда на чл. 62 от Търговския закон.

8.2. Резерви

Всички суми са в ‘000 лв.	Законови резерви	Други резерви	Общо
Салдо към 01 януари 2016 г.	44,097	120,779	164,876
Разпределение на печалбата за 2015 г.	-	4,670	4,670
Безвъзмездно придобити активи	-	-	-
Салдо към 30 юни 2016 г.	44,097	125,449	169,546
Салдо към 01 януари 2017 г.	44,097	124,217	168,314
Разпределение на печалбата за 2016 г.	-	9,318	9,318
Салдо към 30 юни 2017 г.	44,097	133,535	177,632

ДП РЪководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

Законови резерви

Законовите резерви представляват резерв, формиран от преотстъпен данък печалба, регламентиран при изпълнението на определени условия съгласно чл.180 от ЗКПО (отм.). Предприятието е формирало специфичен резерв, равен на преотстъпления до края на 2009 г. корпоративен данък в размер на 60 % от задължението за данък върху печалбата. Общият размер на резервите, акумулирани от преотстъпен корпоративен данък, възлиза на 22,583 хил. лв. за периода 2001 г. - 2009 г. С промяна на ЗКПО в сила от 01.01.2010 г. е отменена разпоредбата за преотстъпване на 60 % от корпоративния данък на ДП РВД.

Законовите резерви включват още и законови резерви формиращи от разпределението на нетната печалба за периода от 2001 г. до 2014 г. в размер на 21,514 хил.лв. в съответствие с Наредба 140 от 04.12.2001 г., издадена от Министерството на транспорта и съобщенията и Министерството на финансите, за поддържане на паричния резерв на Предприятието.

Други резерви

Другите резерви на Предприятието представляват резерви, формиращи при придобиването на нетекущи активи - държавна собственост, предоставени за управление от едноличния собственик на капитала, както и натрупаните печалби след всички разпределения от предходни периоди.

Увеличението на другите резерви през 2017 г. представлява разпределението на остатъка от печалбата за 2016 г. на стойност 9,318 хил. лв.

8.3. Отчисления от печалбата

През отчетния период в изпълнение на Разпореждане № 2/23.02.2017 г. на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2017 г. са направени отчисленията от печалбата за 2016 г. след данъчно облагане за Държавата в размер на 9,318 хил. лв.

9. Провизии

Детайлно описание на характера и елементите на провизията на Предприятието, свързана с конструктивно задължение към ползвателите на услуги за АНО и Националния надзорен орган във връзка с планирани разходи за търсене и спасяване при авиационни произшествия, е представена в Пояснение 4.18.5. към финансовия отчет.

Ефект върху финансовия отчет за периода оказва възстановената провизия във връзка със схема за споделяне на риска, начислена през предходни отчетни периоди. През 2015 г. вследствие прилагането на режима на установени разходи и механизма на третиране на отклонения на действителния трафик спрямо планирания, за ДП РВД е възникнало задължение за възстановяване на суми на потребителите на АНО, чийто номинален размер към датата на възникване е оценен на 26,203 хил. лв. Настоящата стойност на провизията към 31.12.2016 г., която е възникнала в предходния период, възлиза на 26,203 хил. лв. С размера на провизията е намалена таксовата единица прелитане през 2017 г. През отчетния период е възстановена провизия във връзка със схемата за споделяне на риска в размер на 12,311 хил.лв. Сумата на възстановената провизия е посочена на ред „Други разходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, виж Пояснение 12.

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

10. Приходи от предоставени услуги

Приходите от предоставени услуги от Предприятието включват:

	30 юни 2017 ‘000 лв.	30 юни 2016 ‘000 лв.
Приходи от пътни такси за прелитане в обслужваното въздушно пространство на Република България	78,799	68,604
Приходи от такси за използване на радионавигационни средства и полетно обслужване в зоната на летищата	9,310	8,119
	<u>88,109</u>	<u>76,723</u>

11. Други приходи

Другите приходи на Предприятието включват:

	30 юни 2017 ‘000 лв.	30 юни 2016 ‘000 лв.
Облитане на аеронавигационни съоръжения	21	100
Неустойки по договори	13	98
Провеждане на тестове по авиационен английски език и обучение	2	7
Наеми от ведомствени жилища	4	5
Консултантски и технически услуги	94	23
Други	50	90
	<u>184</u>	<u>323</u>

Приходите от неустойки на Предприятието са свързани с неизпълнение на определени клаузи от договори за придобиване на нетекущи активи и получени услуги.

12. Други разходи

Другите разходи на Предприятието включват:

	30 юни 2017 ‘000 лв.	30 юни 2016 ‘000 лв.
Възстановена провизия за конструктивни задължения към авиопревозвачи	12,311	16,482
Командировки в страната и чужбина	(1,063)	(1,006)
Разходи за данъци	(1,350)	(1,292)
Дарения	(101)	(98)
Балансова стойност на отписани нетекущи активи	-	-
Други	(1)	(2)
	<u>(9,796)</u>	<u>(14,084)</u>

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

13. Разходи за данъци върху дохода

Признатите разходи за данък са базирани на най-добрата преценка от страна на ръководството за очакваната годишна ставка за корпоративен данък за 2017 г., приложена за финансовия резултат, реализиран през текущия междинен период към 30 юни 2017 г. (очакваната годишна ставка за шестмесечния период, приключващ на 30 юни 2016 г., е била 10 %).

Разходите за данъка върху дохода през отчетния период са отсрочени данъчни разходи изчислени на база възникнали и обратно проявени временни данъчни разходи.

14. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Предприятието включват сделки с предприятия с над 50% държавно участие в системата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и ключов управленски персонал.

14.1. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	30 юни 2017 ‘000 лв.	30 юни 2016 ‘000 лв.
Получени услуги		
Авиоотряд 28	260	246
Летище София ЕАД	26	31
Летище Пловдив ЕАД	26	29
Български пощи ЕАД	16	17
ГД ГВА	141	9
Комисия за регулиране на съобщенията	198	-
Предоставени услуги		
Летище София ЕАД	148	89
Летище Пловдив ЕАД	12	10
Летище Г.Оряховица ЕАД	3	17
МТИТС	1	-
Летище Стара Загора ЕАД	-	1

14.2. Сделки с ключов управленски персонал

За отчетния период възнагражденията на ключовия управленски персонал имат краткосрочен характер и за периода са в общ размер 349 хил. лв., който включва разходи за възнаграждения и разходи за социални осигуровки.

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

15. Разчети със свързани лица в края на периода

	30 юни 2017 ‘000 лв.	31 декември 2016 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
Летище София ЕАД	296	327
МТИТС	1	-
Летище Пловдив ЕАД	-	2
Общо вземания от свързани лица	297	329
Текущи задължения към:		
Летище София ЕАД	704	709
Авиоотряд 28	48	95
Летище Пловдив ЕАД	-	9
Български пощи ЕАД	1	1
Общо задължения към свързани лица	753	814

Неуредените разчети от/към Летище София ЕАД са свързани с проект „Реконструкция развитие и разширение на Летище София – ЛОТ Б2 - нова ПИК система и свързаните с нея дейности”.

16. Безналични сделки

През текущия отчетен период Предприятието е сключило сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти на обща стойност 10 хил. лв. Сумата е задължение по сделки за услуги, прихванати с вземания за неустойки от същите контрагенти.

17. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Предприятието могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	30 юни 2017 ‘000 лв.	31 декември 2016 ‘000 лв.
Кредити и вземания:		
Търговски и други вземания	43,795	36,920
Пари и парични еквиваленти	137,211	153,451
	181,006	190,371
Финансови пасиви	30 юни 2017 ‘000 лв.	31 декември 2016 ‘000 лв.
Текущи пасиви:		
Търговски и други задължения	14,989	12,800
	14,989	12,800

ДП РЪКОВОДСТВО НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

18. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Видовете финансови рискове, на които може да бъде изложено Предприятието, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Предприятието се осъществява от неговите органи на управление. Приоритет при управлението на риска е да се осигури финансовата стабилност на Предприятието.

18.1. Анализ на пазарния риск

Дейността на Предприятието се осъществява при условията на Валутен борд при който курсът на българския лев е фиксиран на 1.95583 лв. за 1 евро и не се променя в зависимост от състоянието на валутните пазари и лихвените проценти.

По-голямата част от сделките се осъществяват в евро и български лева. Предприятието е изложено на незначителен валутен риск, породен от наличности и транзакции, деноминирани в щатски долари и британски лири. Предприятието няма заеми в чужда валута и не притежава инвестиции в облигации, деноминирани в чужда валута.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск		
	Щатски долари '000	Британски лири '000	Швейцарски франкове '000
30 юни 2017 г.			
Финансови активи	300	6	4
Финансови пасиви	(638)	-	-
Общо излагане на риск	(338)	6	4
31 декември 2016 г.			
Финансови активи	303	6	1
Финансови пасиви	(656)	-	-
Общо излагане на риск	(353)	6	1

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

19. Условни активи и условни пасиви

Условните активи на Предприятието представляват банкови гаранции за изпълнение на договори и за авансови плащания са на стойност 13,132 хил. лв.

Във връзка с конструктивните си задължения, породени от членството на България в Европейския съюз и в международната организация Еуроконтрол и прилагането на принципите и споразуменията, валидни за всички страни-членки, ръководството на ДП РВД е установило, че биха могли да възникнат вземания/задължения към авиопревозвачите като резултат от прилагане на механизма за установени разходи и схемата за споделяне на риска. Възможно е да се наложат корекции в разчетите с авиопревозвачите след края на първия референтен период.

През отчетния период са предявени различни правни искове от и към Предприятието. Ръководството на Предприятието счита, че отправените искове са несъществени или неоснователни и вероятността те да доведат до разходи за Предприятието при уреждането им е незначителна. Тази преценка на ръководството е подкрепена от информация, предоставена от отдел Правно осигуряване на Предприятието.

19.1.1. Лихвен риск

Предприятието не е изложено на лихвен риск, тъй като няма заеми и не ползва привлечен капитал, за да финансира дейността си.

19.1.2. Ценови риск

Таксите за аеронавигационно обслужване на въздушното движение се събират по реда и в размери, определени съгласно разпоредбите на Многостранното споразумение за пътните такси от 12.02.1981 г., Международната Конвенция на Еуроконтрол за сътрудничество по безопасност на въздухоплаването от 13.12.1960 г. с последващите изменения и допълнения и консолидирана с Протокола от 27.06.1997 г. и свързаните с тях документи на Еуроконтрол и Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България. Цената на услугата (таксовата единица) е разходноориентирана. Таксовите единици за АНО се формират на базата прогноза на разходите и прогноза за равнището на обслужените единици.

От 2012 г., в изпълнение на Регламент 691/2010 и Регламент 1191/2010 на Европейската комисия (заменени с Регламенти (ЕС) 390/2013 и 391/2013), е въведен методът на установени разходи (determined cost) по отношение таксите за АНО при прелитане. За целите на планирането и отчитането са определени референтни периоди (RP). За всеки RP се изготвя план за ефективност (ПЕ), в който са дефинирани установените разходи за всяка година от този RP. Първият RP е тригодишен (2012 - 2014 г.), а следващите са петгодишни от (2015-2019 г.).

19.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си. Предприятието е изложено на този риск във връзка с възникване на вземания от клиенти и депозирание на средства. Излагането на Предприятието на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	30 юни 2017 '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	137,211	153,451
Търговски и други вземания	43,795	36,920
Балансова стойност	181,006	190,371

Предприятието редовно следи за неизпълнението на задълженията на своите клиенти и други контрагенти и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Предприема действия за намаляване на кредитния риск, посредством установени правила и процедури за събиране на дължимите и неплатени такси за аеронавигационно обслужване. Степента на събираемост на вземанията от предоставяне на АНО достига 99%.

Предприятието не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и външна оценка на кредитния рейтинг.

Част от паричните средства, държани като депозит от Предприятието, са в Българска Народна Банка предоставени при условията на Наредба, издадена от министъра на транспорта и съобщенията и министъра на финансите.

19.3. Анализ на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Предприятието отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания са в размер, обезпечаващ изходящия паричен поток.

Със Закона за гражданското въздухоплаване е регламентирано, че срещу имуществото на Предприятието не може да се насочва принудително изпълнение, нито да се открива производство по несъстоятелност.

За гарантиране на платежоспособността на ДП РВД се установява паричен резерв в размер 11 млн. евро, който е регламентиран с Наредба №140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12. 2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП РВД.

ДП Ръководство на въздушното движение
Междинен Съкратен Финансов отчет
30 юни 2017 г.

Паричният резерв представлява срочен валутен депозит на ДП РВА в БНБ, при съответните общи депозитни условия на банката в размер на 11 млн.евро.

20. Политика и процедури за управление на капитала на ДП РВА

Целите на Предприятието във връзка с управление на капитала са да осигури способността на Предприятието да продължи да съществува като действащо предприятие.

Политиката на Предприятието е да се финансира чрез собствени средства или да използва безвъзмездни финансираня за определени проекти.

21. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на междинния съкратен финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.